

2021-10-28
S2021/06048 (delvis)

Socialdepartementet

E-hälsomyndigheten
Box 913
391 29 Kalmar

Uppdrag att tillhandahålla en manuell rutin för utfärdande av covidbevis samt kompletterande funktionalitet för inrapportering

Regeringens beslut

Regeringen ger E-hälsomyndigheten i uppdrag att färdigställa en manuell rutin för inrapportering till myndigheten och utfärdande av covidbevis i särskilda fall, t.ex. när vaccinationer inte är sökbara i det nationella vaccinationsregistret (NVR). Den manuella rutinen ska kunna användas så länge som EU-förordningarna 2021/953 och 2021/954 om digitala covidbevis gäller. E-hälsomyndigheten ska utgå från den förstudie som myndigheten redovisade till Regeringskansliet den 1 oktober 2021 (S2021/06048) och beakta tidigare uppdrag som regeringen har lämnat till Myndigheten för digital förvaltning (Digg), E-hälsomyndigheten och Folkhälsomyndigheten i syfte att utveckla och inrätta en teknisk lösning för utfärdande av covidbevis (I2021/00395, I2021/01336, S2021/03695, S2021/03696). E-hälsomyndigheten ska inom ramen för uppdraget samverka med Myndigheten för digital förvaltning (Digg) och Folkhälsomyndigheten samt vid behov föra dialog med Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Regioner, företrädare för regioner och kommuner, Inera AB, företrädare för fristående vårdgivare och andra för uppdraget relevanta aktörer.

E-hälsomyndigheten ska inom ramen för uppdraget

- färdigställa och tillhandahålla en kompletterande funktionalitet för inrapportering av uppgifter som vårdgivare behöver kunna skicka till E-hälsomyndigheten för att möjliggöra utfärdande av covidbevis,
- stödja berörda vårdgivare vid anslutning till och användning av ovan nämnd funktionalitet,

- färdigställa en manuell rutin för utfärdande av covidbevis som kan användas i särskilda fall,
- säkerställa att lösningen tillgodoser gällande krav på dataskydd och skyddet för den personliga integriteten.

För genomförandet av uppdraget får E-hälsomyndigheten under 2021 använda 9 000 000 kronor, som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2021 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 59 Vaccinationsbevis – tekniska tjänster och förvaltning. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Myndigheten för digital förvaltning senast den 1 december 2021. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2022 till Myndigheten för digital förvaltning. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Myndigheten för digital förvaltning. Rekvisition, återbetalning och redovisning av medel ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Samtliga tjänster ska kunna börja användas före årsskiftet 2021/2022. En slutredovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 januari 2022. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Den 1 juli 2021 lanserades tjänsten för att begära ett covidbevis i Sverige i syfte att underlätta resande inom EU. Det första beviset som introducerades var vaccinationsbevis. Systemet för testbevis lanserades den 15 juli 2021 och systemet för tillfrisknandebevis den 12 augusti 2021. De nya tjänsterna har på det stora hela fungerat mycket bra och de allra flesta som beställt ett covidbevis har kunnat få det snabbt och med en hög säkerhetsnivå. Fram till slutet av september har E-hälsomyndigheten utfärdat 4,5 miljoner vaccinationsbevis, cirka 120 000 testbevis och knappt 1 500 tillfrisknandebevis.

En utmaning som funnits sedan tjänsterna togs i drift har varit att på ett rättssäkert sätt kunna utfärda vaccinationsbevis och tillfrisknandebevis till personer i Sverige utan person- eller samordningsnummer. De personer det rör sig om har hela tiden kunnat beställa ett bevis på negativt test, men samtliga som lagligen vistas i Sverige har enligt EU-förordningarna 2021/953 och 2021/954 om digitala covidbevis rätt att få ut alla tre covidbevis, förutsatt att man uppfyller kraven. För att detta ska vara möjligt utan att det finns risk för

oegentlig användning behövs ett alternativt sätt att hämta uppgifter från vården jämfört med det system som finns för personer med person- eller samordningsnummer och ett alternativt sätt att utfärda covidbevis.

I den förstudie som E-hälsomyndigheten redovisade för Regeringskansliet den 1 oktober 2021 lämnar myndigheten förslag på utveckling av en manuell rutin för att utfärda covidbevis till de personer i Sverige för vilka de befintliga processerna inte fungerar. Den nya rutinen gör det möjligt för en inloggad auktoriserad användare att manuellt fylla i alla uppgifter som behövs för att utfärda ett covidbevis, utan att uppgifter behöver hämtas från exempelvis det nationella vaccinationsregistret. Rutinen kan börja användas under hösten, men kommer enligt E-hälsomyndigheten att behöva kompletteras med ny funktionalitet för rapportering från vården. Rekommendationen grundar sig i att det är vårdgivaren som har åtkomst till berörda personers vaccinationsuppgifter samt att vården har en uppgiftsskyldighet enligt Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2021/953 om en ram för utfärdande, kontroll och godtagande av interoperabla intyg om vaccination mot, testning för och tillfrisknande från covid-19 (EU:s digitala covidintyg) för att underlätta fri rörlighet under covid-19-pandemin. Processen för överföring liknar den som redan idag finns för tillfrisknandebevis.

En annan grupp som kan bli hjälpt av en manuell rutin är personer som vaccinerats i tredjeland, men som t.ex. flyttat tillbaka till Sverige eller som vistas i Sverige under en längre tid. Av de EU-förordningar som reglerar utfärdande av covidbevis framgår att medlemsstater som väljer det får utfärda certifikat till EU-medborgare och deras familjemedlemmar som vaccinerats i tredjeland och som begär det. En sådan möjlighet förutsätter att äktheten av dokument på utförda vaccinationer i tredjeland kan bedömas samt att det handlar om ett vaccin som är godkänt inom EU. En annan förutsättning är att det behöver finnas ett system för utfärdande av dessa vaccinationsbevis som inte bygger på att uppgifter hämtas från det nationella vaccinationsregistret, eftersom inga i utlandet givna vaccinationer får registreras där.

När det gäller dokumentation av vaccinationer från tredje land anser E-hälsomyndigheten att det finns starka skäl för att det ska vara en nationell myndighet som borde få i uppdrag att ansvara för verifiering och inte hälso- och sjukvården, bl.a. på grund av risken för skillnader i hur olika vårdgivare skulle bedöma och hantera utländsk dokumentation samt den belastning

som detta skulle innebära för vården. En kartläggning angående vilken myndighet som lämpar sig bäst för denna uppgift pågår ännu. Detsamma gäller för behovet av eventuella författningsändringar för att säkerställa att den aktör som väljs har rättslig grund för behandlingen av de personuppgifter det rör sig om samt möjlighet att föra över dem till E-hälsomyndigheten. Dessa frågor hanteras utanför detta uppdrag.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Maarten Sengers

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA, K
Infrastrukturdepartementet/ESD
Folkhälsomyndigheten
Myndigheten för digital förvaltning
Socialstyrelsen
Sveriges Kommuner och Regioner
Inera AB